

Ústavný súd Slovenskej republiky v Košiciach na predbežnom prerokovaní návrhu vlády Slovenskej republiky na podanie výkladu druhej časti čl. 102 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky na svojom neverejnom zasadnutí konanom 26. septembra 1996 takto

r o z h o d o l :

Návrh vlády Slovenskej republiky na podanie výkladu druhej časti čl. 102 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len "ústavný súd") dostal 3. júna 1996 návrh vlády Slovenskej republiky na podanie výkladu druhej časti čl. 102 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky s priloženými prílohami. Ako štátny orgán, o ktorom navrhovateľ tvrdil, že ústavný zákon nesprávne vykladá, bol označený prezident Slovenskej republiky.

Predmetom návrhu vlády Slovenskej republiky na podanie výkladu ústavného zákona, ak je vec sporná, je druhá časť čl. 102 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky: "Prezident... poveruje vyslancov".

Z obsahu predloženého návrhu vlády Slovenskej republiky, priložených príloh, ako aj zo stanoviska prezidenta Slovenskej republiky, ktoré si ústavný súd 20. júna 1996 vyžiadal, vyplýva, že predmetom sporu o výklad citovaného ustanovenia Ústavy Slovenskej republiky nie je oprávnenie prezidenta rozhodnúť o tom, či návrhu vlády vyhovie a navrhnutú osobu poverí výkonom funkcie

vyslanca alebo návrhu vlády nevyhovie a navrhnutú osobu výkonom funkcie vyslanca nepochová. Podľa tvrdenia navrhovateľa však: "prezident zvolil tretí, ústavou nepredvídaný spôsob, keď viazal svoje kladné rozhodnutie o návrhu vlády na splnenie ním stanovenej podmienky". Prezident podmienil svoje kladné rozhodnutie o návrhu vlády tým...".

Na základe uvedeného navrhovateľ požiadal, aby ústavný súd podal taký výklad druhej časti čl. 102 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého: "Prezident Slovenskej republiky nie je oprávnený viazať svoje rozhodnutie o poverení určitej osoby výkonom funkcie vyslanca na splnenie podmienky, ktorú jej ustanovil".

Ako písomné doklady potvrdzujúce, že ohľadom výkladu druhej časti čl. 102 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky je "vec sporná", predložila vláda Slovenskej republiky o. i. správu Tlačového odboru Kancelárie prezidenta republiky zo 7. marca 1996, ako aj list prezidenta republiky predsedovi vlády z 26. marca 1996 (č. 20-142/1996), v ktorom mu oznamuje, že: "nemôžem vyhovieť Vášmu návrhu podľa uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 129 z 20. februára 1996 na poverenie [REDAKOVANÉ] funkciou mimoriadnej a splnomocnenej veľvyslankyne Slovenskej republiky ako stálej predstaviteľky Slovenskej republiky pri Organizácii Spojených národov a vedúcej stálej misie Slovenskej republiky pri OSN so sídlom v New Yorku".

Pri predbežnom prerokovaní návrhu na podanie výkladu ústavného zákona, ak je vec sporná podľa čl. 128 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ústavný súd skúmal, či sú splnené jeho všeobecné náležitosti upravené v 20 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov, osobitné náležitosti upravené v 45 až 47 citovaného zákona, a či neexistujú dôvody na jeho odmietnutie podľa 25 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z.

Jednou zo základných podmienok prijatia návrhu na podanie výkladu ústavného zákona je preukázanie toho, že je vec sporná. Ako ústavný súd už predtým uviedol v prípadoch vedených pod sp. zn. I. ÚS 20/94 a I. ÚS 7/96: "Ústavný súd Slovenskej republiky je v konaní o výklad ústavných zákonov, ak je vec sporná, viazaný

návrhom oprávneného subjektu v rozsahu, v ktorom bolo preukázané, že je vec sporná".

Pri predbežnom prerokovaní návrhu na podanie výkladu ústavného zákona, ak je vec sporná, preto ústavný súd preskúmal, či písomné dôkazy, ktoré predložila vláda Slovenskej republiky, potvrdzujú existenciu sporu (sporného výkladu) druhej časti čl. 102 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky prezidentom Slovenskej republiky.

Proces praktického uplatňovania ústavnej právomoci prezidenta Slovenskej republiky podľa druhej časti čl. 102 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky (prezident... poveruje vyslancov) je možné rozdeliť na dve etapy, a to:

1. po obdržaní návrhu vlády Slovenskej republiky na poverenie osoby funkciou vyslanca zistenie jej predpokladov na výkon tejto funkcie prezidentom Slovenskej republiky;

2. po zistení predpokladov navrhutej osoby na výkon funkcie vyslanca rozhodnutie prezidenta Slovenskej republiky o jej poverení výkonom funkcie vyslanca alebo rozhodnutie o jej nepoverení výkonom funkcie vyslanca (a tým nevyhovenie návrhu vlády Slovenskej republiky).

Hoci oba priložené písomné dôkazy označila vláda Slovenskej republiky za dôkaz existencie sporu ohľadom výkladu druhej časti čl. 102 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky, každý z nich sa vzťahuje na inú etapu procesu poverovania navrhutej osoby za vyslanca prezidentom Slovenskej republiky. Správa Tlačového odboru Kancelárie prezidenta Slovenskej republiky zo 7. marca 1996 sa týka činnosti prezidenta Slovenskej republiky v etape predchádzajúcej samotnému prijatiu jeho rozhodnutia o poverení alebo nepoverení osoby navrhutej vládou Slovenskej republiky za vyslanca Slovenskej republiky na základe čl. 102 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky.

List prezidenta republiky z 26. marca 1996 predstavuje uplatnenie jeho rozhodovacej právomoci podľa čl. 102 písm. b) "Prezident... poveruje vyslancov".

Predmetom úpravy čl. 102 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky (ako aj ostatných ustanovení čl. 102 Ústavy Slovenskej republiky) sú rozhodovacie a

iné právomoci prezidenta Slovenskej republiky. Iba v rozsahu takto vymedzených ústavných právomocí upravených v čl. 102 Ústavy Slovenskej republiky môže prísť k vzniku takého sporu o ich výklad, ktorý by mohol byť predmetom konania ústavného súdu podľa čl. 128 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Procesy (postupy) predchádzajúce samotnému prijatiu rozhodnutia prezidenta republiky podľa čl. 102 písm. a) až r) nie sú vo všeobecnosti predmetom ústavnej úpravy, hoci môžu byť (a aj sú) predmetom zákonnej, či inej právnej úpravy v Slovenskej republike. Tam, kde to totiž zákonodarca považoval za vhodné a účelné, upravil priamo v ústave aj postup a spôsob, ktorý predchádza samotnému rozhodnutiu prezidenta Slovenskej republiky. Napríklad čl. 102 písm. k) Ústavy Slovenskej republiky uvádza, že prezident vyhlasuje vojnový stav... na návrh vlády Slovenskej republiky a vypovedáva vojnu "na základe rozhodnutia Národnej rady Slovenskej republiky".

Druhá časť čl. 102 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky však neupravuje takú ústavnú právomoc prezidenta Slovenskej republiky, predpoklady a podmienky uplatnenia ktorej sú upravené priamo Ústavou Slovenskej republiky. Keďže konanie prezidenta republiky pred prijatím jeho rozhodnutia podľa druhej časti čl. 102 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky nie je upravené priamo v Ústave Slovenskej republiky, nie je ani možné, aby v jeho dôsledku (namietanom vládou Slovenskej republiky) vznikol spor o výklad ústavného zákona v zmysle čl. 128 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Ústavný súd preto nezohľadnil predloženú správu Tlačového odboru Kancelárie prezidenta Slovenskej republiky zo 7. marca 1996 ako dôkaz potvrdzujúci sporný výklad (a aj uplatnenie) právomoci prezidenta Slovenskej republiky podľa druhej časti čl. 102 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky, keďže táto obsahuje informáciu o postupe prezidenta Slovenskej republiky v etape predchádzajúcej samotnému prijatiu jeho rozhodnutia v rozsahu a spôsobom upravenom v druhej časti čl. 102 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky.

Ako doklad vzťahujúci sa k praktickému uplatneniu čl. 102 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky prezidentom Slovenskej republiky ústavný súd však

kvalifikoval list prezidenta republiky predsedovi vlády Slovenskej republiky z 26. marca 1996 (č. 20-142/1996), v ktorom oznámil, že nevyhovuje žiadosti vlády Slovenskej republiky poveriť [REDAKOVANÉ] funkciou mimoriadnej a splnomocnenej veľvyslankyne Slovenskej republiky ako stálej predstaviteľky Slovenskej republiky pri Organizácii Spojených národov a vedúcej stálej misie Slovenskej republiky pri OSN so sídlom v New Yorku.

V rámci predbežného prerokovania návrhu vlády Slovenskej republiky na podanie výkladu druhej časti čl. 102 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky preto ústavný súd preskúmal, či takýto postup a aj praktické uplatnenie citovaného článku Ústavy Slovenskej republiky prezidentom Slovenskej republiky je predmetom sporu o jeho výklad v zmysle návrhu vlády Slovenskej republiky. Ústavný súd dospel k záveru, že postup prezidenta republiky, ktorým nevyhovet žiadosti vlády Slovenskej republiky poveriť osobu navrhnutú vládou Slovenskej republiky funkciou vyslanca, nie je predmetom sporu. Samotná vláda Slovenskej republiky vo svojom návrhu uznala, že: "Prezident podľa druhej časti čl. 102 písm. b) Ústavy SR je oprávnený rozhodnúť len dvojakým spôsobom: buď poverí alebo nepoverí určitú osobu funkciou vyslanca."

List prezidenta Slovenskej republiky predsedovi vlády Slovenskej republiky z 26. marca 1996 by však potvrdzoval existenciu sporu (sporného výkladu druhej časti čl. 102 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky) vtedy, ak by predmetom návrhu vlády Slovenskej republiky na podanie výkladu ústavného zákona, ak je vec sporná, bolo jej stanovisko, že prezident Slovenskej republiky je povinný vyhovieť jej návrhu na poverenie určenej osoby funkciou vyslanca. Takýto spôsob výkladu a aj praktického uplatňovania druhej časti čl. 102 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky však nebol predmetom návrhu vlády Slovenskej republiky na podanie výkladu ústavného zákona, ak je vec sporná.

Ústavný súd preto ani nemohol zistiť existenciu sporu (ak je vec sporná) ohľadom výkladu a aj praktického uplatnenia čl. 102 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky prezidentom Slovenskej republiky, keďže spôsob jeho uplatnenia (tak ako je zrejmý z jeho listu predsedovi vlády Slovenskej republiky z 26. marca 1996) vláda Slovenskej republiky nespochybňuje.

Z tohoto dôvodu a v súlade s 25 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 293/1995 Z. z. ústavný súd rozhodol o odmietnutí návrhu vlády Slovenskej republiky pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať
opravný prostriedok.

V Košiciach 26. septembra 1996

Za správnosť vyhotovenia: JUDr. Tibor Š a f á r i k
 predseda senátu